

AANWIJZING PA-05

VELDKEURING POOTAARDAPPELEN 2018

De vaste commissie voor pootaardappelen heeft, met inachtneming van de bestaande voorschriften en reglementen van de NAK, voor de veldkeuring van pootaardappelen in 2018 de volgende aanwijzingen vastgesteld.

1. Fytosanitaire inspecties en plantenpaspoort	3
2 Stamselectie en het begrip 'stammen'	3
2.1 Algemeen	3
2.2 Selectie en registratie uitgangsstammen (traditionele stamselectie).....	3
2.3 Samenvoeging stammen.....	3
3. Categorieën, klassen en afkap	3
3.1 Algemeen	3
3.2 Eerste afkap in 2018	3
3.3 Opschorting afkap	4
4. Aangifte voor keuring	4
4.1 Algemeen	4
4.2 Aangifte voor ATR-teelt	4
4.3 AM-vrij eis	4
4.4 Perceelaanduiding / situatieschets	5
4.5 Aangiftetermijn	5
4.6 Uitgangsmateriaal en classificatie	5
4.7 Aangifte voor keuring in een lagere klasse.....	6
4.8 Vrijstelling van keuring	6
5. Uitvoering keuring	6
5.1 Algemeen	6
5.2 Bedrijfsinspectie (kweekmateriaal) / protocol PSTVd	6
5.3 Splitsing van percelen	6
5.4 Scheidingen	7
5.5 Beoordeling op rasechtheid (het rastype)	7
6. Beoordeling en normstelling	7
6.1 Ziekten algemeen.....	7
6.2 Beoordeling op mozaïekzieke planten	7
6.3 Keuring op Erwinia (Dickeya spp en Pectobacterium spp).....	8
6.4 Stengelaaltje	8

6.5	Andere factoren.....	8
6.6	Opslag en vermenging	8
6.7	Primair virusziek ('bont' en bladrol)	8
6.8	Eigen gebruik	9
7.	Laboratoriumonderzoek.....	9
7.1	Symptoomloze rassen.....	9
7.2	Erwinia	9
8.	Ontheffingsdata nacontrole (virusonderzoek).....	9
9.	Loofvernietiging en hergroei	9
10.	Keuringsuitslagen.....	10
10.1	Verstrekken van keuringsuitslagen aan de telers	10
10.2	Verstrekken van keuringsuitslagen aan een gemachtigde	10
10.3	Publicatie keuringsgegevens.....	10
10.4	Beslissingen inzake afgifte plantenpaspoort	10
11.	Herkeuring, heronderzoek	10
	Bijlagen.....	11
	Nacontrolegroepen 2018.....	12
	Uitvoeringsbepaling 'ERWINIA-TOETS' 2018	13

1. Fytosanitaire inspecties en plantenpaspoort

De fytosanitaire inspecties, nodig voor afgifte van het plantenpaspoort, worden door de NAK uitgevoerd volgens de eisen die zijn opgenomen in het uitvoeringsprotocol behorende bij de 'Meerjarige Overeenkomst Plantkeur'.

Er moet bij de keuringen worden gelet op de aanwezigheid van quarantaineorganismen, zoals wratziekte, aardappelmoehed, bruinrot en ringrot, en a-typische verschijnselen. Als een quarantaineziekte wordt geconstateerd, moet het pootgoed worden afgekeurd.

2 Stamselectie en het begrip 'stammen'

2.1 Algemeen

Het begrip 'stammen' is nog steeds zeer gangbaar, ondanks het grote aandeel miniknollen in de 'stammenteelt'. Onder stammen wordt verstaan 'alle generaties in de categorie Prebasis Pootgoed, aangeduid als PB1 t/m PB4'. Deze PB-generaties (stammen) kunnen afkomstig zijn van:

- vitromateriaal (meestal miniknollen): de 'vitro-stammen'
- traditionele stammenteelt, uitgaande van een uitgangsstam.

In de administratie van de NAK is het onderscheid tussen de twee typen stammen zichtbaar door de aanduiding "V" voor vitro-stammen.

2.2 Selectie en registratie uitgangsstammen (traditionele stamselectie)

En teler mag uitgangsstammen selecteren uit alle voor keuring aangegeven percelen¹. Hierop is een uitzondering, namelijk uitgangsstammen die zijn gegroeid uit geselecteerde knollen, afkomstig uit de opbrengst van een éénjarige stam (Regeling verhandeling teeltmateriaal, art. 59.2).

Een kweker of vertegenwoordiger mag uitgangsstammen kiezen uit al het door hem geteelde materiaal van zijn ras. Op verzoek van een kweker mag een teler uitgangsstammen uit kwekersmateriaal nemen.

Uitgangsstammen en de daarop volgende stamgeneraties worden aangeduid met:

- De rasnaam
- Het telernummer
- Het herkomstjaar van de uitgangsstam (traditioneel), dan wel het productiejaar in geval van vitromateriaal (miniknollen, vitroplantjes).
- Het nummer van de uitgangsstam.

Miniknollen, microknollen en vitroplantjes hebben dezelfde status als een uitgangsplant (G0) en leveren na uitplant een PB1 (éénjarige stam).

2.3 Samenvoeging stammen

Eén-, twee-, drie-, of vierjarige stammen (PB1 t/m 4) kunnen worden samengevoegd. De laagste klasse bepaalt de klasse van de mengstam. Voorbeeld: PB2 + PB3 wordt PB3 M (M=mengstam).

3. Categorieën, klassen en afkap

3.1 Algemeen

De pootgoedklassen zijn in de volgende categorieën ingedeeld:

- Categorie Prebasispootgoed: klassen PB1 t/m PB4 ('stammen')
- Categorie Basispootgoed: klassen S, SE en E.
- Categorie Gecertificeerd pootgoed: klassen A en B.

Van elke klasse kan maximaal 1 veldgeneratie pootgoed geteeld worden. De eerstvolgende veldgeneratie kan maximaal in de daarop volgende klasse goedgekeurd worden. We noemen dit de automatische 'afkap' (voorbeeld: een partij met klasse E kan het volgende jaar maximaal als A goedgekeurd worden).

3.2 Eerste afkap in 2018

Van nieuwe aardappelrassen worden gedurende de eerste jaren na registratie (zowel in NL als in buitenlandse rassenregisters) percelen met uitgangsmateriaal van de klassen A en B maximaal in

¹ Hieronder wordt ook verstaan: aangifte van stammen die zijn vrijgesteld van keuring.

klasse A goedgekeurd. **Deze regeling vervalt met ingang van aangifte 2021. Vanaf dat jaar worden nieuw toegelaten rassen afgekapt volgens het classificatie schema onder 3.1.**
In 2018 worden de volgende rassen voor het eerst afgekapt:

ACTARO	CORONADA	FEDERICA	ISOLDE	MADEIRA	MONTREAL	SULTANA
ATHLETE	DORIANE	FILOU	JULINKA	MADISON	NOVANO	SUPPORTER
BERNINA	DUKATA	FLAIR	KASTELLI	MARCELLE	PERFORMER	TAISIYA
CAPTIVA	EDONY	FLAMENCO	KIANA	MARVEL	PRIVILEG	VOLARE
CELANDINE	ENDEAVOUR	GLORIETTA	LIBERTA	MEMPHIS	ROMIE	

Percelen beplant met uitgangsmateriaal van de klasse A kunnen maximaal in de klasse B worden goedgekeurd. Uitgangsmateriaal van klasse B kan alleen worden aangegeven voor de teelt van ATR-pootgoed.

Vervroeging van afkapping op verzoek van de kweker of vertegenwoordiger is mogelijk. De vervroeging is van kracht in het eerstvolgende oogstjaar, mits het verzoek daartoe **vóór 1 januari** van dat jaar is ingediend.

3.3 Opschorting afkap

In 2018 is de afkap opgeschort voor het ras **PAREL** voor de klasse A en voor het ras **ESMEE** voor de klassen SE, E en A. Pootgoed van deze klassen kan in dezelfde klasse worden goedgekeurd.

Opschorting van de afkap is mogelijk op verzoek van de kweker, als de voorziening van uitgangsmateriaal als gevolg van afkeuringen of verlagingen is verstoord. Dit is mogelijk:

- Voor SE, E en A.
- Nieuwe rassen, tot en met de 5^e oogst na opname op de rassenlijst.
- In geval van een 'calamiteit' – tenminste 40% verlaging (inclusief afkeuring).
- Mits voldaan wordt aan de generatiebepalingen van de EU (klasse SE is max. G6, E is max. G7 en A is max. G9).

4. Aangifte voor keuring

4.1 Algemeen

- Aangifte voor keuring is alleen mogelijk op percelen waarop de voorgaande twee jaren geen aardappelen geteeld zijn (KR 10.5). Dit is een wettelijke bepaling. Deze voorwaarde geldt niet voor ATR-teelt in het NO zand- en dalgrondgebied.
- Aangifte van percelen met gesneden uitgangsmateriaal is niet mogelijk. Dat geldt ook voor ATR.
- Aangifte in wratziektepreventiegebieden is alleen mogelijk van rassen die aan de minimum resistentie-eisen voor wratziekte voldoen.

4.2 Aangifte voor ATR-teelt

- Aangifte voor ATR-teelt is niet mogelijk in combinatie met reguliere pootgoedteelt.
- Aangifte voor ATR-teelt is mogelijk met uitgangsmateriaal van alle handelsklassen, inclusief buitenlands pootgoed.
- Een ATR-perceel moet liggen binnen een straal van 25 km vanaf het vestigingsadres.

4.3 AM-vrij eis

Voor de keuring van pootaardappelen (inclusief kwekersmateriaal) worden alleen percelen aangenomen die door middel van grondmonsteronderzoek vrij zijn bevonden van het aardappelcysteaaltje. Het grondmonsteronderzoek moet plaatsvinden na het laatste aardappelgewas. De AM-vrijheid moet blijken uit een officiële AM-onderzoeksverklaring. Als na aangifte blijkt dat een perceel besmet is verklaard, wordt het betreffende perceel of perceel-gedeelte uit de keuring gehaald.

Een grondonderzoek op AM-cysten is niet voorgeschreven voor een (eenmalige) vermeerdering van pootgoed voor eigen gebruik door consumptieaardappeltelers (de zogenaamde 'ATR-aangifte').

4.4 Perceelaanduiding / situatieschets

De teler moet vóór aanvang van de keuring bij het perceel een bordje plaatsen met daarop de perceelaanduiding (telnummer/perceelnummer/rasnaam). Op verzoek moet een schets van het bedrijf worden verstrekt, met daarop de ligging van de percelen.

4.5 Aangiftetermijn

De aanvraag voor keuring voor pootaardappelen (met uitzondering van de bedrijfsinspectie voor kweekmateriaal) moet **uiterlijk 15 mei** zijn ingediend. Voor een of meer gebieden kan een vroegere of latere datum worden vastgesteld.

Aangifte voor de keuring van aardappelen na 15 mei is mogelijk tot uiterlijk 15 juni, tegen een verhoogd tarief. In uitzonderlijke gevallen kan de directie beslissen dat een aangifte na 15 juni wordt geaccepteerd. Een aangifte voor de keuring kan worden ingetrokken zolang de keuringen in het betreffende gebied nog niet zijn begonnen.

De aangifte voor de bedrijfsinspectie van kweekmateriaal (percelen kleiner dan 30 are) moet vóór **1 juni** plaats vinden.

Op verzoek van de kweker of vertegenwoordiger zal de aangifte van zijn licentieras worden geweigerd. Het betreft hier de aangifte van pootgoed dat is bedoeld voor vermeerdering voor handelsdoeleinden. Dit is per definitie alle pootgoedteelt behalve ATR-teelt.

De gegevens van de aangiften voor ATR-teelt worden aan Plantum verstrekt.

4.6 Uitgangsmateriaal en classificatie

Aangifte en classificatie vindt plaats volgens onderstaand schema. Dit schema is ook van toepassing op buitenlands pootgoed. Voor aangifte van buitenlands pootgoed geldt aanvullend:

- pootgoed met de aanduiding 'Union Grade' krijgt dezelfde maximale klasse als pootgoed met alleen de klasse aanduiding; voorbeeld: S en Union Grade S krijgen beide max. klasse SE.
- van klasse A met generatienummer 8 of 1^e A (bv DE) is aangifte mogelijk voor klasse B;
- van klasse A zonder generatienummer is aangifte alleen mogelijk voor ATR-teelt;

Aan elk perceel wordt het werkelijke generatienummer toegekend. Aan buitenlands pootgoed zonder generatienummer wordt het hoogste generatienummer van de betreffende klasse toegekend.

uitgangsklasse	maximale klasse	generatie (max.)		
PBTC miniknollen (vitro)	} PB 1	G-1		Categorie Prebasis
PB uitgangsplant (traditioneel)				Categorie Basis
PB 1 (1-jr stam)	PB 2	G-2		Categorie Gecertificeerd
PB 2 (2-jr stam)	PB 3	G-3		
PB 3 (3-jr stam)	PB 4	G-4		
PB 4 (4-jr stam)	S	G-5		
S	SE	G-6		
SE	E	G-7		
E	A	G-8		
A	B	G-9		
B	B-eg = ATR	nvt		

4.7 Aangifte voor keuring in een lagere klasse

Keuring van pootaardappelen in een lagere dan de maximale klasse is mogelijk, mits dit bij de aangifte wordt aangegeven.

Percelen waarvoor bij de aangifte een lagere klasse is opgegeven, of waarvoor de teler na de aangifte schriftelijk keuring in een lagere klasse heeft gevraagd, worden ten hoogste in die klasse goedgekeurd.

4.8 Vrijstelling van keuring

Vrijgesteld van keuring zijn alle 1-jarige stammen (PB1) en alle 2- en 3-jarige traditionele stammen² (PB2/PB3 'traditioneel'). Voor deze stammen geldt:

- niet gekeurde stammen krijgen de maximale klasse -/PB
- keuring is mogelijk op verzoek
- voor afzet als klasse PB of lager is een keuring vereist, inclusief nacontrole.

5. Uitvoering keuring

5.1 Algemeen

Bij de uitvoering van de keuring gelden de volgende richtlijnen:

- a. Alle stammen (PB) en percelen van de klassen S t/m B worden minimaal twee maal gekeurd, inclusief een eventuele afsluitende keuring vlak vóór loofvernietiging. Een afsluitende keuring is niet vereist in geval van zeer betrouwbare percelen of percelen die door natuurlijke afsterving niet meer keurbaar zijn.
- b. De eerste keuring heeft een oriënterend karakter (dus ruimte voor selectie), behalve op het onderdeel 'Erwinia'. Op dit aspect worden de normen vanaf de 1^e keuring toegepast.
- c. Bij betrouwbare percelen wordt volstaan met twee keuringen.
- d. Risicopercelen worden vaker gekeurd. Dat zijn met name:
 - percelen waarvan in dezelfde herkomst percelen verlaagd zijn (bacterie, virus)
 - percelen die zijn verlaagd vanwege Erwinia
 - percelen met verdachte planten.
- e. Voor percelen die aan het eind van de eerste keuringsperiode naar het oordeel van de keurmeester niet keurbaar zijn, geldt een verplichte nacontrole.

5.2 Bedrijfsinspectie (kweekmateriaal) / protocol PSTVd

Kweekmateriaal wordt te velde gekeurd op de normen van de klasse B. De herkomst van het materiaal moet zijn geadmistreerd, zodat traceerbaarheid en identiteit zijn geborgd. De keurmeester moet tijdens de inspectie kunnen beschikken over een lijst van perceel- of kloonnummers.

In het kader van maatregelen tegen PSTVd (NVWA protocol) geldt een aantal aanvullende regels. De belangrijkste zijn:

- toetsing van alle kruisingsouders op PSTVd
- toetsing op **uitgangsstammen** die uit kweekmateriaal worden opgezet
- Voor alle overige voorwaarden wordt verwezen naar het NVWA protocol 'PSTVd aardappelkweekmateriaal'

5.3 Splitsing van percelen

Splitsing van percelen is toegestaan in de volgende gevallen:

- Bij gewasbeschadiging in percelen basispootgoed, veroorzaakt door teeltmaatregelen (inclusief gewasschade in spuitsporen en als gevolg van wateroverlast). Het als gevolg van gewasbeschadiging afgesplitste gedeelte kan maximaal in de klasse A worden goedgekeurd.
- Indien een perceel gedeeltelijk wordt doodgespoten.
- Bij opslag en vermenging.

In geval van een splitsing moet de teler binnen drie dagen een scheiding aanbrenen.

Elk gedeelte wordt afzonderlijk gekeurd.

² Stammen op basis van traditionele stamselectie, inclusief mengstammen
PA-05/21032018

5.4 Scheidingen

Algemeen

- Alle percelen: het voorste en achterste gedeelte van beide grensrijen onbeplant, met als richtlijn 3 meter (ook tussen pootgoed en consumptie of fabrieksaardappelen).
- Hiervan zijn uitgezonderd:
 - aaneengesloten percelen die niet voor keuring zijn aangegeven (vrijgesteld van keuring);
 - percelen < 10 are, onderling.

Scheidingen in geval van besmettingsgevaar:

Er is sprake van besmettingsgevaar als de gezondheidstoestand van een nabij gelegen perceel met betrekking tot virusziekten veel minder is dan die van het te keuren perceel.

Als binnen 25 meter van een te keuren perceel een perceel ligt dat besmettingsgevaar oplevert, wordt het gehele te keuren perceel of ten minste een strook van 10 meter daarvan met één of meer klassen verlaagd dan wel afgekeurd. Bij stammen is deze strook minimaal 25 meter breed.

5.5 Beoordeling op rasechtheid (het rastype)

Bij de keuring op rasechtheid houdt de keurmeester rekening met het resultaat van de type-beoordeling op het centraal stammenveld. Voor deze type-beoordeling wordt per stamselectiebedrijf en per ras één monster uitgeplant. Bij bemonstering van vitrostammen wordt volstaan met één monster per productielijn (herkomstlijn).

De stammen moeten overeenkomen met het algemeen bekende type van het betreffende ras. Stammen van een afwijkend type worden maximaal in de klasse A goedgekeurd.

6. Beoordeling en normstelling

6.1 Ziekten algemeen

Bij de beoordeling van de gezondheidstoestand wordt de mate van optreden van de volgende ziekten vastgesteld:

- virusziekten (bladrol, mozaïek, stengelbont en aucubabont)
- ringvuur (*Verticillium albo-atrum*)
- zwartbenigheid en stengelnatrot (*Dickeya* spp; *Pectobacterium* spp).

Voor de beoordeling op deze ziekten zijn de volgende toleranties van toepassing.

Klasse	PB/S	SE	E	A	B
Mozaïek/bladrol	1:4000 0,025%	1:2000 0,05%	1:1000 0,1%	1:400 0,25%	1:50 2%
Stengelbont/aucubabont	0,25%	0,25%	0,5%	--	--
Bacterieziekten (<i>Dickeya</i> spp; <i>Pectobacterium</i> spp)	0	0	1 pl/ha	0,03%	0,1%

6.2 Beoordeling op mozaïekzieke planten

Bij de beoordeling van mozaïekzieke planten zijn symptomen het uitgangspunt en niet de virussen die de symptomen veroorzaken. De volgende definitie is hierbij van toepassing:

Mozaïek (bont): Een verzamelbegrip voor symptomen van virusziekten (voornamelijk Y-, A- en X-virus): kleurschakeringen in het blad (al dan niet scherp begrensd) en/of een afwijkende habitus van de plant (incl. krinkel/stippelstreep).

6.3 Keuring op Erwinia (Dickeya spp en Pectobacterium spp)

De basis van de keuring is de visuele beoordeling. Ter verificatie van zijn oordeel kan de keurmeester plantmateriaal in het laboratorium laten onderzoeken. Een herkeuring op Erwinia moet wordt uitgevoerd onder omstandigheden die gunstig zijn voor symptoomexpressie, met inachtneming van een redelijke termijn.

Als er onvoldoende zekerheid bestaat dat er sprake is van een aantasting door Erwinia, kan de keurmeester tijdelijk een algeheel selectieverbod voor maximaal een week opleggen, zo nodig meerdere malen. Een selectieverbod wordt als regel pas opgelegd na overleg met de vakspecialist of senior keurmeester.

6.4 Stengelaaltje

Percelen waarin gemiddeld meer dan 1% door stengelaaltjes (*Ditylenchus dipsaci*) aangetaste planten (blad- of stengelaantasting) voorkomen, worden afgekeurd.

6.5 Andere factoren

Factoren die de beoordeelbaarheid van een perceel negatief beïnvloeden, kunnen aanleiding zijn om een perceel af te keuren, in een lagere klasse te plaatsen of voor 'eigen gebruik' goed te keuren. Factoren kunnen onder andere zijn: gewasschade als gevolg van nachtvorst, wateroverlast, een chemische middel, of een aantasting door *Rhizoctonia* of *Phytophthora*. In twijfelgevallen neemt een keurmeester een beslissing in overleg met senior keurmeester of vakspecialist.

6.6 Opslag en vermenging

Voor opslag en vermenging (raszuiverheid) gelden de volgende normen:

Klasse	Opslag zelfde ras		Vermenging, inclusief opslag ander ras ¹⁾	
PB/S	0,025%	1:4000	0	0
SE	0,05%	1:2000	0	0
E	0,1%	1:1000	0,025%	1:4000
A	n.v.t.	n.v.t.	0,1%	1:1000
B	n.v.t.	n.v.t.	0,5%	1:200

¹⁾Opslag van een ander ras wordt beschouwd als vermenging. Opslag van hetzelfde ras in de klassen PB, S, SE en E wordt beschouwd als bont (mozaïekzieke planten). Mutanten worden als rasonzuivere planten beschouwd.

Een perceel dat is verlaagd vanwege vermenging, kan na opschoning weer in een hogere klasse worden geplaatst.

6.7 Primair virusziek ('bont' en bladrol)

6.7.1 Klassen PB, S, SE en E

In geval van sporadisch 'primair' bij de laatste keuring → declassering naar de klasse A.
In geval van meer dan sporadisch 'primair', ongeacht het tijdstip → classificatie volgens de virusnormen voor de klassen A en B (zie 6.7.2).

N.B.: Van sporadisch primair is sprake indien bij het doorkruisen van een perceel maximaal 5 primair viruszieke planten, dan wel 5 kleine haardjes van dergelijke planten, worden waargenomen.

6.7.2 Klassen A en B

In gecertificeerd pootgoed wordt primair gelijkgesteld aan (secundair) mozaïek (bont) en/of bladrol. Keuring vindt plaats volgens de daarvoor geldende normen.

6.8 Eigen gebruik

Percelen die op grond van “andere factoren”, met uitzondering van primair, in een lagere klasse worden geplaatst of afgekeurd, kunnen voor eigen gebruik worden goedgekeurd, mits de percelen voldoen aan de overige eisen voor de betreffende klasse.

7. Laboratoriumonderzoek

7.1 Symptoomloze rassen

Voor zogenaamde *symptoomloze* rassen geldt een verplichte nacontrole voor alle handelsklassen (zie hiervoor ook de aanwijzing nacontrole). Dit zijn de rassen **Asterix, Berber, Carrera, Seresta en Starga**.

7.2 Erwinia

Pootgoed van de klassen **PB en S** wordt onderzocht op latente besmettingen met Erwinia (Pectobacterium spp en Dickeya spp). Dit onderzoek vindt plaats met de ‘combitoets’, volgens de bepalingen in bijlage B. De resultaten hebben geen consequenties voor de classificatie.

8. Ontheffingsdata nacontrole (virusonderzoek)

De vaste commissie stelt voor drie Nacontrolegroepen (Bijlage A) ontheffingsdata vast voor de nacontrole, voor de categorieën (pre-)basispootgoed en gecertificeerd pootgoed. Het ontheffingsbeleid wordt gebaseerd op de bladluis- en virussituatie.

9. Loofvernietiging en hergroei

- Controle op loofdoding is niet van toepassing op niet gekeurde stammen.
- De teler moet tenminste 2 x 24 uur van tevoren – een zondag niet inbegrepen – de betrokken keurmeester informeren over het voorgenomen tijdstip van loofvernietiging. Als dat niet gebeurt, kan de keurmeester het perceel in klasse verlagen of afkeuren.
- Percelen waarvan het loof niet binnen 12 dagen na aanvang van de loofvernietiging is afgestorven, worden in klasse verlaagd.
- Op de nacontrole-ontheffingsdatum mag geen groen blad meer aanwezig zijn; dat is een voorwaarde voor ontheffing van nacontrole. Dat geldt voor alle methoden van loofvernietiging.
- Na loofvernietiging blijven percelen onder controle in verband met mogelijke hergroei.
- Als de loofvernietiging onvoldoende is of als hergroei optreedt, wordt het perceel in een lagere klasse geplaatst, volgens onderstaande criteria.

Mate van hergroei:	Basispootgoed	Gecertificeerd pootgoed
Gering	1x waarschuwen; actie binnen 24 uur door teler, anders declasseren naar gecertificeerd pootgoed.	1x waarschuwen; actie binnen 24 uur door teler, anders nacontrole.
Matig:	Declasseren naar max. klasse A en nacontrole.	Declasseren mogelijk en nacontrole.
Zwaar	Declasseren naar klasse B , binnen 4 dagen rooien; anders afkeuren.	Declasseren naar klasse B , binnen 4 dagen rooien; anders afkeuren.

Definities hergroei:

- Gering:** Nieuwe uitloop, van maximaal 2 cm.
Matig: Nieuw uitloop in het tweede bladstadium, van maximaal 5 cm.
Zwaar: Nieuwe uitloop, groter dan het tweede bladstadium.

Percelen waarin hergroei voorkomt met symptomen van primair virusziek worden afgekeurd. In geval van hergroei is het toekennen van de eigen-gebruiksklasse toegestaan, mits er geen primair in het perceel is geconstateerd.

10. Keuringsuitslagen

10.1 Verstrekken van keuringsuitslagen aan de telers

Aan telers wordt bij de acceptatie van de aangifte de maximaal te behalen klasse meegedeeld. De keuringsresultaten worden (dagelijks) per e-mail aan telers verstrekt. Daarnaast zijn de uitslagen zichtbaar op het Klantportaal.

10.2 Verstrekken van keuringsuitslagen aan een gemachtigde

De gemachtigde wordt dagelijks geïnformeerd over de resultaten van de veldkeuring, inclusief de reden van een eventuele verlaging. Dit laatste kan ook inhouden het resultaat van een eventueel monsteronderzoek. Voor gemachtigden zijn de keuringsresultaten ook op het Klantportaal toegankelijk.

10.3 Publicatie keuringsgegevens

In het overzicht van de voor de keuring aangegeven arealen wordt een splitsing gemaakt in de aangifte voor handelsdoeleinden en de aangifte uitsluitend voor eigen gebruik.

Rond 1 september publiceert de NAK een overzicht van de te velde goedgekeurde arealen pootgoed per ras en per klasse (PB, S, SE, E, A en B).

In de officiële uitslaglijst worden de goedgekeurde arealen per handelsklasse vermeld, en het goedgekeurde areaal pootgoed voor 'eigen gebruik'. De keuringsgegevens van de niet in onderzoek zijnde rassen worden niet in de officiële uitslaglijst opgenomen maar op een afzonderlijke interne lijst vermeld. Van de rassen in onderzoek voor opname in de nationale rassenlijst wordt in de officiële uitslaglijst het totale areaal vermeld.

10.4 Beslissingen inzake afgifte plantenpaspoort

Beslissingen over het afwijzen van het plantenpaspoort of een ZP-code worden door de NAK namens de NVWA genomen. Als tijdens de veldkeuring een quarantaineziekte zoals bedoeld in het uitvoeringsprotocol behorende bij de 'Meerjarige Overeenkomst Plantkeur' wordt geconstateerd, kan geen plantenpaspoort worden afgegeven, dan wel slechts onder beperkingen. Een weigering van afgifte van een plantenpaspoort wordt altijd schriftelijk aan de teler meegedeeld, met vermelding van de reden en bij welke instantie een bezwaarschrift kan worden ingediend. Ook wordt vanaf dat moment de keuring gestaakt.

11. Herkeuring, heronderzoek

Een teler die het niet eens is met de uitslag van een veldkeuring kan een herkeuring aanvragen. Dit kan **binnen 2 werkdagen volgend op de dag waarop de uitslag van de keuring is ontvangen**.

Een herkeuring op het dood zijn van aardappelplanten moet **binnen 6 uur** worden aangevraagd, op een vrijdag uiterlijk vóór 17.00 uur.

De herkeuring wordt uitgevoerd door twee personen. Zij mogen niet bij een eerdere keuring van het perceel betrokken zijn geweest.

In het kader van een herkeuring is een aanvullende toets op Erwinia (*Dickeya* spp en *Pectobacterium* spp) mogelijk. Hiervoor gelden de volgende bepalingen:

- a. de teler kan een aanvullende labtoets alleen aanvragen als hij bij de herkeuring aanwezig is;
- b. plantmateriaal waar discussie over is, wordt op verzoek van de teler door de herkeurders bemonsterd;
- c. het plantmateriaal wordt getoetst op *Dickeya* spp en *Pectobacterium* spp; als de toets geen besmetting aantoon, dan krijgt het perceel de klasse die het vóór de verlaging had; in dat geval zijn de kosten voor rekening van de NAK;
- d. als de toets het bacteriesymptoom bevestigt, dan is de visuele beoordeling bepalend voor de uitslag van de herkeuring; in dat geval zijn de kosten van de toets voor rekening van de teler.

Bijlagen

- A. Nacontrolegroepen 2018
- B. Uitvoeringsbepaling 'Erwinia-toets' 2018

Dr. E. Casteleijn,
secretaris vaste commissies
pootaardappelen en zaaizaden

Bijlagen: 2

Nacontrolegroepen 2018

Nacontrolegroep 3

AGRIA	FESTIEN	ORCHESTRA	SOLIST
ARIZONA	FRESCO	ORLA	TAURUS
ARSENAL	KURAS	OSTARA	TIAMO
CAESAR	LADY CHRISTL	PERFORMER	TRIPLO
CAMEL	LUCIOLE	PICCOLO STAR	UKAMA
CICERO	MADELEINE	RIVIERA	VITABELLA
CONCORDIA	MELODY	ROKO	VITESSE
CONSTANCE	MINERVA	SAGITTA	
CUPIDO	MISS BIANKA	SALINE	
DESTINY	MOZART	SANTE	
ERIKA	MUSICA	SARPO MIRA	
ESMEE	NOVANO	SHELFORD	
EXQUISA	OBAMA	SMARAGD	

Nacontrolegroep 2

ACCENT	CARA	FONTANE	LEONARDO	SANTANA
ACHILLES	CAROLUS	FORZA	LISETA	SAPRODI
ACTRICE	CLEOPATRA	GRANOLA	MANITOU	SINORA
AGATA	COURAGE	HENRIETTE	MARABEL	SOFISTA
ALPHA	DIVAA	HERMES	MARFONA	SUNITA
AMARIN	DRAGA	INGRID	MARGARITA	SYLVANA
AMBRA	EL MUNDO	IRENE	MARKIES	TIMATE
AMOROSA	ELECTRA	JELLY	MIRANDA	VICTORIA
AVARNA	ENDEAVOUR	KURODA	MONALISA	VIVALDI
BAFANA	EUROSTAR	LADY AMARILLA	NAFIDA	VOLARE
BARNA	EXCELLENCY	LADY BLANCA	NAVIGATOR	VOYAGER
BILDSTAR	FABULA	LADY OLYMPIA	RAMOS	ZORBA
BURREN	FALUKA	LADY ROSETTA	ROSAGOLD	

**Integrale nacontrole van alle handelklassen geldt voor:
*Asterix, Berber, Carrera, Seresta en Starga.***

Alle overige rassen staan in Nacontrolegroep 1.

UITVOERINGSBEPALING 'ERWINIA-TOETS' 2018

Voor oogst 2017 gelden de volgende richtlijnen:

1. Het onderzoek vindt plaats met de 'combimethode' (PCR Erwinia spp en virus), volgens het protocol van 2012 (4 reacties per 200 knollen).
2. Het onderzoek heeft geen gevolgen voor de classificatie.
3. Te toetsen materiaal:
Alle monsters van de klassen **PB en S** die worden onderzocht op ringrot- en bruinrot en tot medio november worden bemonsterd, conform de 'service level agreement' met NVWA en sector.
4. Een groter monster op verzoek is mogelijk, mits gekoppeld aan een groter monsters voor de nacontrole.
5. Een heronderzoek is niet mogelijk (uiteraard wel als vrijwillig onderzoek).
6. De resultaten van het onderzoek zijn in beginsel uiterlijk 1 december beschikbaar, mits de monsters tijdig zijn ontvangen en zich geen oogstcalamiteiten voordoen.
7. De resultaten van het onderzoek worden aan telers en gemachtigden bekend gemaakt via het Klantportaal.